

B

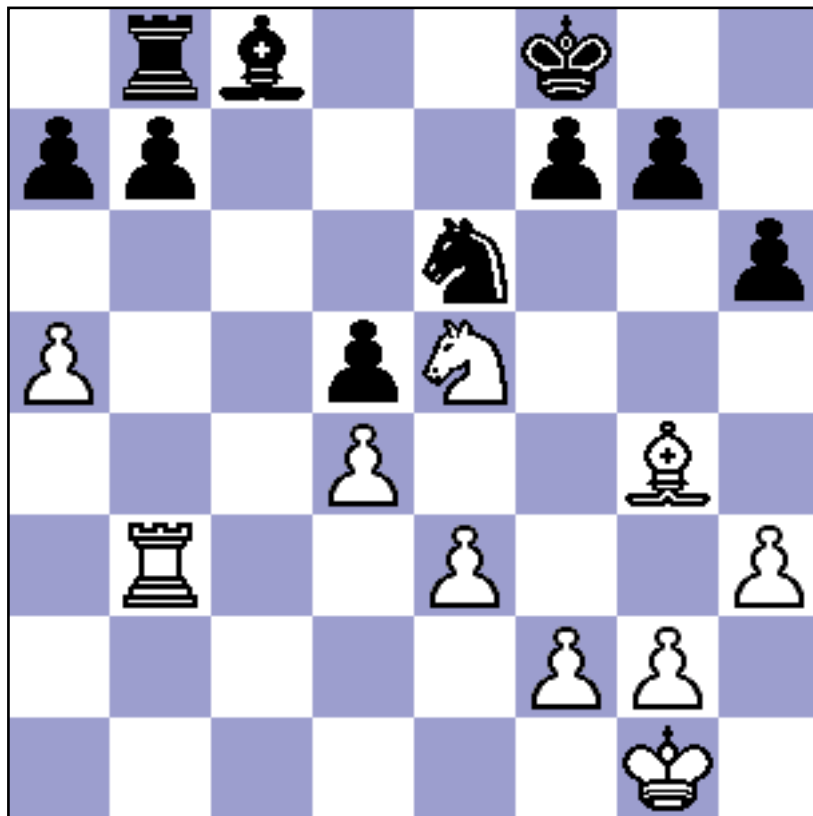
BOMBARDIER Z ODESSY II

W rękach Gellera, któremu zlecono obowiązeki sekundanta Borysa Spasskiego w zbliżającym się meczu o mistrzostwo świata z Fischerem, spoczywał honor "radzieckiej szkoły szachowej". Przez cały rok nie rozegrał ani jednej partii turniejowej, analizując bez końca partie Bobbiego i szykując na niego duże i małe niespodzianki debiutowe. Można przypuszczać, że w swojej pracy nie był osamotniony - Federacja Szachów ZSRR dysponowała wszelkimi niezbędnymi zasobami. Naprzeciwko tej maszyny stał jeden człowiek, niespełna trzydziestoletni Robert Fischer, "samotnik z Bronxu", pochłonięty od kilkunastu lat obsesyjnym myśleniem o zdobyciu szachowego tronu.

Jak wszyscy wiedzą, "mecz stulecia" w Reykjavíku w 1972 roku zakończył się porażką Spasskiego; mimo początkowego prowadzenia 2:0 już po 8. partii Borys miał dwupunktową stratę, która na koniec meczu urosła do czterech punktów! Jak wobec tego ocenić pracę Gellera - sekundanta? Zdania co do tego były podzielone. Petrosjan np. uważał, że przygotowanie teoretyczne Spasskiego było słabe. W 6. partii meczu Fischer zastosował nowinkę teoretyczną z partii Furman - Geller (!), do której mistrz świata nie był przygotowany. Z kolei w partii 4. Spasski, wykorzystując analizy Gellera, uzyskał wielką przewagę i wyznacznie własnej niedokładnej grze mógł przypisać uzyskanie tylko połowy punktu. W 1973 roku Geller odzyskał wysoką formę. Na turnieju międzystrefowym w Petropolis (Brazylia) przez cały czas znajdował się w czołówce i ostatecznie podzielił miejsca 2-4 z Portischem i Polugajewskim, o pół punktu za najlepszym gospodarzy Henrique Meckingiem.

Geller - Keres
Petropolis 1973

1. c4 c6 2. d4 d5 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 e6 5. Gg5 h6 6. G:f6 H:f6 7. e3 Sd7 8. Gd3 Gb4 9. 0-0 He7
10. a3 (Pozycja znana z partii Petrosjan - Geller, Moskwa 1954, która toczyła się przy
przewodze bielych.) 10...G:c3 11. b:c3 0-0 (11...dc!)
12. c:d5 e:d5 13. a4 Wd8 14. a5 Sf8 15. Ha4 Gd7 16. Wfb1 Wab8 17. Ha3 H:a3 18. W:a3 c5
19. Wa2 Wdc8 20. Wab2 Wc7 21. h3 Se6 22. Se5 Gc8 23. Gf5 Kf8 24. Gg4 c:d4 25. c:d4
Wc3 26. Wb3 W:b3 27. W:b3

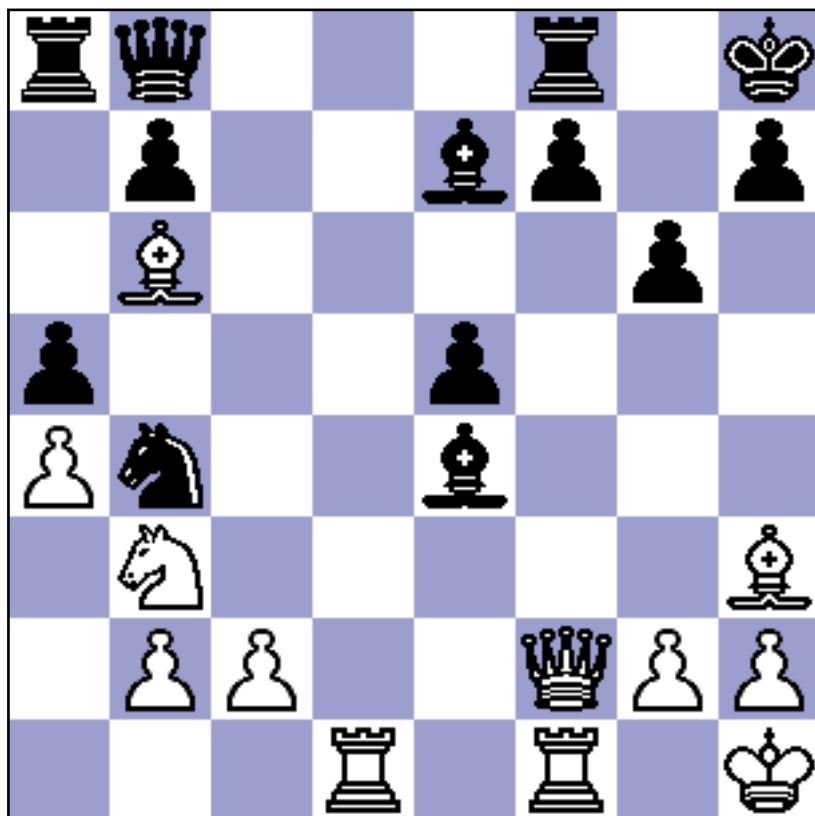
(Przy pomocy prostych - z pozoru - manewrów białe uzyskały wygraną pozycję.)

27...b5 28. Gf3 b4 29. Sc6 Wb7 30. G:d5 Gd7 31. Se5 Ga4 32. G:b7 G:b3 33. Sd3 Ke7 34. S:b4 Kd6 (Nawet wielki Keres nie mógł uratować tej kości.)
35. f3 f5 36. Gc8 g5 37. G:e6 G:e6 38. f4 g:f4 39. e:f4 Gc4 40. Kf2 Ge6 41. Kf3 Gb3 42. g4 Ke6 1-0.

Dogrywka o dwie przepustki do ósemki pretendentów zakończyła się niekorzystnie dla Jefima; w trójmeczu zajęł ostatnie miejsce. Nie obyło się przy tym bez kazuśów. W jednej z partii minimeczu z Portischem Geller przekroczył czas, błądnie policzywszy pozostałe do kontroli ruchy. Z kolei w pierwszej partii z Poługajewskim położył "niewłaściwego" skoczka i szybko przegrał (prawidłową kontynuację zademonstrowała 7 lat później Maja Cziburdanidze w partii z Dwojrisem w Tallinie, poinstruowana przez sekundującego jej arcymistrza Gufelda, który znał niektóre z gellerowskich tajemnic). Jednak nie wszystkie partie dogrywki były nieudane:

Geller - Poługajewski
Portoroż 1973

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c:d4 4. S:d4 Sc6 5. Sc3 e6 6. Ge2 Sf6 7. Ge3 Ge7 8. f4 0-0 9. 0-0 Gd7 10. Sb3 a5 11. a4 Sb4 12. Gf3 e5 13. Kh1 Gc6 14. f:e5 d:e5 15. He2 Hc7 16. Hf2 Sd7 17. Wad1 Kh8 18. Gg4 Sf6 19. Gf3 Sd7 20. Gg4 Sf6 21. Gf5 g6 22. Gb6 Hb8 23. Gh3 S:e4 24. S:e4 G:e4

(Za piona bia?e maj? wygruj?cy atak; s?aby jest punkt f6 i, jak si? oka?e, równie? e6.)

25. Wd7 He8 26. Gc5 G:c5 27. Hf6+ Kg8 28. S:c5 Sd5 29. Hd6 Wa6 30. S:a6 b:a6 31. Wf:f7 W:f7 32. Ge6 G:g2+ 33. Kg1 1-0.

W 1975 roku pi??dziesi?cioletni Geller efektownie przypomni? rywalom o swoim istnieniu, wygrywaj?c samodzielnie Memoria? Alechina w Moskwie. W pokonanym polu znale?li si? m. in. Spasski, Waganian (pierwszy wielki sukces tego niezwykle utalentowanego gracza), Korcznoj, Hort, Petrosjan i Tal.

**Geller - Tal
Moskwa 1975**

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. Sf3 (Ciekawe, ?e znany z agresywnego stylu gry Geller przeciwko obronie Pirca stosowa? wy??cznie spokojne systemy debiutowe.)
4...Gg7 5. Ge2 0-0 6. 0-0 Gg4 7. Ge3 Sc6 8. Hd2 e5 9. d5 Se7 10. Wad1 Gd7 11. Se1 (11.h3 b5!? Timman.)
11...Sg4 12. G:g4 G:g4 13. f3 Gd7 14. f4 e:f4? (Lepsze 14...Gg4.)
15. G:f4 f5 16. Sf3 f:e4 17. S:e4 Gg4 18. Wde1 Hd7 19. Seg5 Wae8 20. c4 Sc8 21. Sd4 W:e1 22. W:e1 We8 23. W:e8+ H:e8 24. h3 Gd7 25. Sde6 G:e6 26. S:e6 Hf7 27. b3 Hf6 28. S:c7 Ha1+ 29. Kh2 Gd4 30. He2 Se7

31...Gg1+ 32. Kg3 Sf5+ 33. Kf3 Sh4+? 34. Kg4 Sf5 35. He8+ Kg7 36. Hd7+ Kh8 37. S:d6 Hd1+ 38. Kg5 Hh5+ 39. Kf6 Gd4+ 40. Ke6 Sg7+ 41. Kf7 g5+ 1-0.

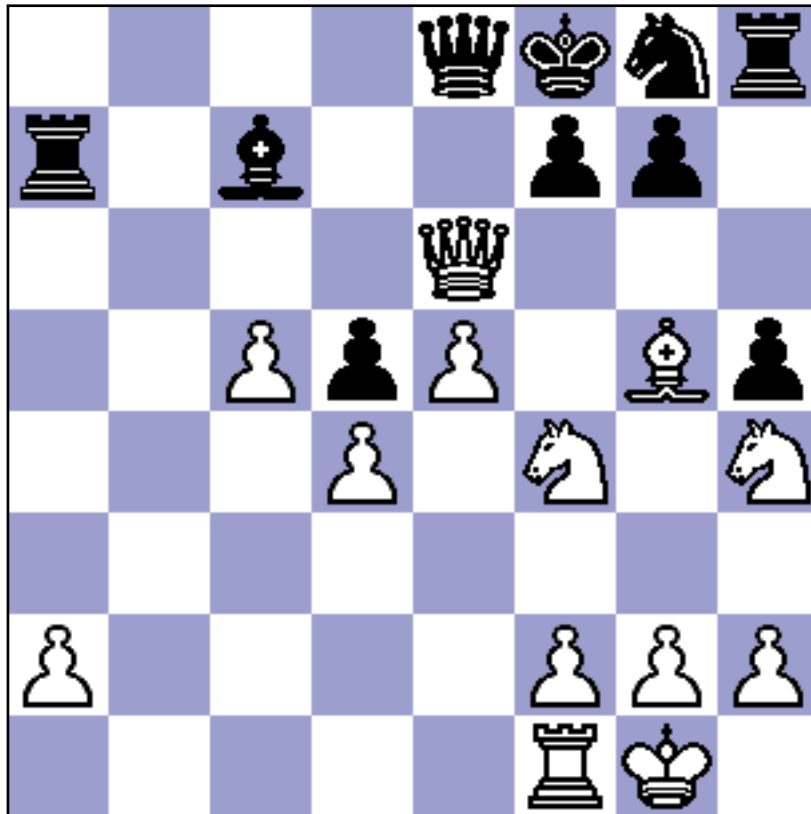
1. c4 c5 2. Sf3 Sc6 3. Sc3 Sf6 4. d4 c:d4 5. S:d4 e6 6. g3 Hb6 7. Sb3 Se5 8. e4 Gb4 9. He2 0-0 10. f4 Sc6 11. e5 Se8 12. Gd2 f6 13. e:f6 S:f6 14. Gg2 d5 15. 0-0-0 a5! (Daleko policzona ofiara pionka.)
16. c:d5 e:d5 17. G:d5+ Kh8 18. He3 H:e3! (Atakowa? mo?na i bez hetmanów.)
19. G:e3 Gg4 20. Wdf1 a4 21. Sa1 a3 22. Gb3 Sa5 23. Sc2 S:b3+ 24. a:b3 a2 25. Sa1 (Wymuszone, je?li 25.S:a2 W:a2 26.S:b4, to 26...Wc8+ z nieodpartymi gro?bami.)
25...Wac8 26. Gd4 Wfd8 27. G:f6 g:f6 28. h3 W:c3+ (Po 29.bc bia?e dostaj? "mata Kieseritzky'ego": 29...Ga3+ 30. Kc2 Gf5X.) 0-1.

W tym samym roku Geller wygrał turniej w Las Palmas, wyprzedzając Larsena, Roberta Byrne, Huebnera i Portischa. Minął rok i wymienita forma Jefima ulotniła się. Na turnieju międzynarodowym w Biel zajął zaledwie 9. miejsce i oczywiście nie zakwalifikował się do meczów pretendentów. Równie przeciwnie zagrał w Soczi na Memoriale Czigorina (przegrywał z bygdoszczaninem Jerzym Pokojowczykiem) i w turnieju o Mistrzostwo ZSRR (1.Karpow - 12, 8-10. Geller, Swiesznikow i Romaniszyn - po 8,5). Gorycz porażki osłodziło mu efektowne zwycięstwo nad nowym mistrzem świata, którego zresztą uprzednio był sekundantem podczas długiego i nerwowego meczu z Korcznojem w 1974 roku.

B

Geller - Karpow
Moskwa 1976, 44. Mistrz. ZSRR

1. e4 e6 (Nieudana próba rozszerzenia repertuaru debiutowego.)
2. d4 d5 3. Sc3 Gb4 4. e5 Hd7 5. Sf3 b6 6. Gd2 Ga6 7. G:a6 S:a6 8. 0-0 Sb8 9. Se2 Ge7 10. Wc1 b5 11. Sf4 h5 12. b3 Ga3 13. Wb1 a5 14. c4 c6 15. c5 Gb4 16. Gc1 a4 17. Sd3 Ga5 18. b:a4 b:a4 19. H:a4 Ha7 20. Gg5 Gc7 21. W:b8+! H:b8 22. H:c6+ Kf8 23. Sf4 Wa7 24. Sh4 He8 25. H:e6!

(Znalezienie tego uderzenia w powstałej pozycji nie jest bardzo trudne. Sztuka polega na tym, by - jak niegdyś o Alechinie wyraził się Spielmann - posiadać umiejętność stwarzania pozycji dopuszczających do kombinacyjnych rozstrzygnięć. Gellerowi umiejętność tej nie brakowała.)
25...f:e6 26. Shg6+ H:g6 (Karpow musi zwrócić hetmana i lądować w przegranej "wieńcówce".)
27. S:g6+ Ke8 28. S:h8 Wa4 29. Wd1 Se7 30. G:e7 K:e7 31. Sg6+ Kf7 32. Sf4 G:e5 33. d:e5 W:f4 34. Wc1 Ke8 35. c6 Kd8 36. c7+ Kc8 37. g3 Wa4 38. Wc6 W:a2 39. W:e6 g5 40. Wd6 Wd2 41. e6 K:c7 42. e7 1-0.

Na początku 1977 roku Geller wygrał wraz z Genadijem Sosonką przeciwnie obsadzony turniej w Wijk aan Zee. Wystąpili tam Timman i Miles jeszcze nie osiągnęli swego najwyższego poziomu, zaś F. Olafsson, Barczay i Kavalek mieli szczyt formy za sobą. W kilku partiach Jefim z wielką łatwością rozprawił się ze zwolennikami obrony sycylijskiej.

Geller - Sigurjonsson
Wijk aan Zee 1977

B

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c:d4 4. S:d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Ge2 e6 7. 0-0 Ge7 8. f4 Sc6 9. Ge3 0-0 10. He1 Gd7 11. Wd1 S:d4 12. G:d4 Gc6 13. Gf3 Hc7 14. e5 Se8 (*Lepsze 14...de 15.fe Sd7.*) 15. Kh1 Wd8 16. Wd3 d:e5 17. f:e5 g6 18. Hf2 Wd7 19. G:c6 H:c6 20. Wf3 Hc4 (*Zdaniem Gellera czarne powinny gra? 20...Sg7!? 21.W:f7 Sf5 22.W:f8 G:f8 i za piona mia?yby rekompensat?.*) 21. Ge3 Gh4 22. Hg1 Gd8? 23. Gc5! Ge7 24. G:e7 W:e7 25. He3 Sg7 26. b3 Hc7 27. Se4 Sf5 28. Sf6+ Kg7 29. Wh3 1-0.

W tym samym roku Geller gra? w reprezentacji ZSRR podczas Dru?ynowych Mistrzostw Europy w Moskwie. Zarówno tam, jak i podczas kolejnych edycji tej imprezy (Skara 1980, Plowdiw 1983) team sowiecki by? bezkonkurencyjny, a Geller - jednym z pewniejszych jego punktów.

W 1978 roku w Mistrzostwach ZSRR triumfowali wspólnie Tal i Cieszkowski. Jefim zadowolili? si? przyzwoitym 6. miejscem, udzielaj?c kilku lekcji strategii i taktyki przedstawicielom m?odzie?y, jak w poni?szej partii, gdzie nie sprostali? mu jeden z "trzech lwowskich muszkieterów" (Bielawski, Romaniszyn, Michalczyszyn), dzi? reprezentuj?cy nie "samostijn?" Ukrain?, lecz dalek? S?oweni?.

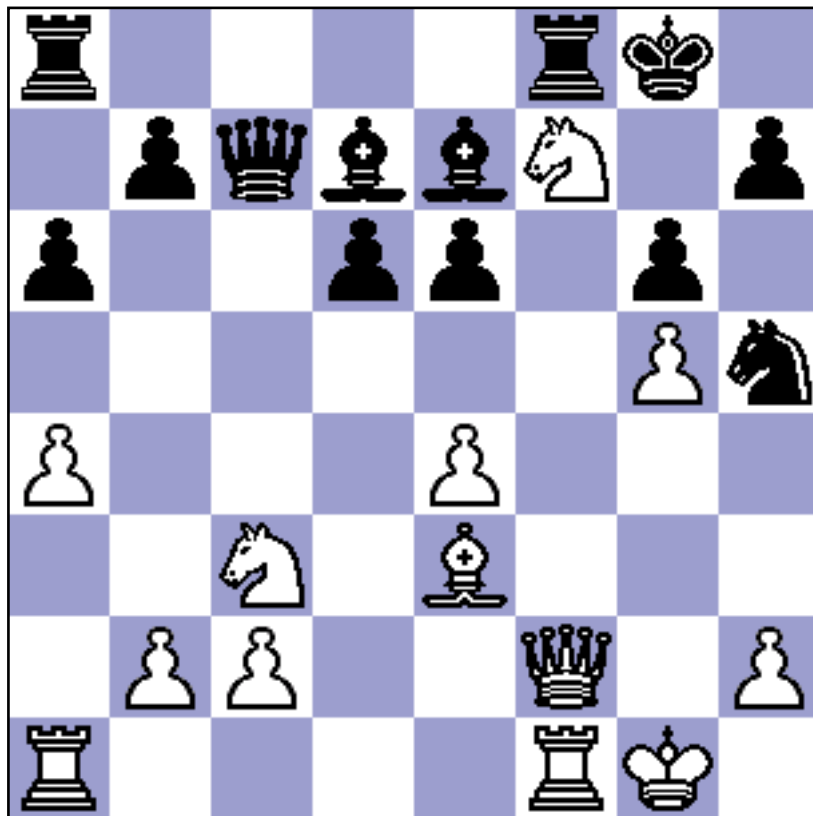
Geller - Michalczyszyn
Tbilisi 1978, 46. Mistrz. ZSRR

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c:d4 4. S:d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Ge2 e6 7. 0-0 Ge7 8. f4 0-0 9. Kh1 Hc7 10. a4 b6 11. Gf3 Gb7 12. e5 Se8 13. Ge3 Sc6 14. He2 g6 15. Wad1 d:e5 16. f:e5 Sg7 17. S:c6 G:c6 18. Hc4 Wfc8 19. G:c6 H:c6 20. H:c6 W:c6 21. Wd7 We8 22. g4! (*Pocz?tek planu zmierzaj?cego do wyeliminowania z gry "fianchettowanego" skoczka g7.*) 22...h5 23. h3 h:g4 24. h:g4 b5 25. a:b5 a:b5 26. Se4 W:c2 27. Sf6+ G:f6 28. e:f6 (*Sta?o si?.* *Reszta to formalno??.*) 28...W:b2 29. f:g7 f5 30. Wf3 f:g4 31. Wf4 Wc8 32. Gc5 1-0.

Rok 1979 to kolejny renesans formy arcymistrza, który ju? za ?ycia zosta? zaliczony do grona klasyków. Geller wygrywa mistrzostwa ZSRR, bez pora?ki, odnosz?c 6 zwyci?stw podczas ?rodkowych o?miu rund. Na dzielonym 3-4 miejscu znalaz? si? rokuj?cy wielkie nadzieje m?odzianiec z Baku - Garri Kasparow.

Geller - Anikajew
Mi?sk 1979, 47. Mistrz. ZSRR

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c:d4 4. S:d4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Ge2 Ge7 7. 0-0 0-0 8. f4 Sc6 9. Ge3 a6 10. a4 Gd7 11. Gf3 Sa5 12. He2 Hc7 13. g4 Wfc8 14. g5 Se8 15. f5 Sc4 16. Gh5 g6 17. f:g6 f:g6 18. Hf2 Se5 19. Sf3 Sg7 20. S:e5 Wf8 21. Sf7 S:h5

22. Sd5! (Pocz?tek fina?owej kombinacji z ofiar? hetmana. Bia?y goniec zdobywa panowanie nad wielk? przek?tn?.)

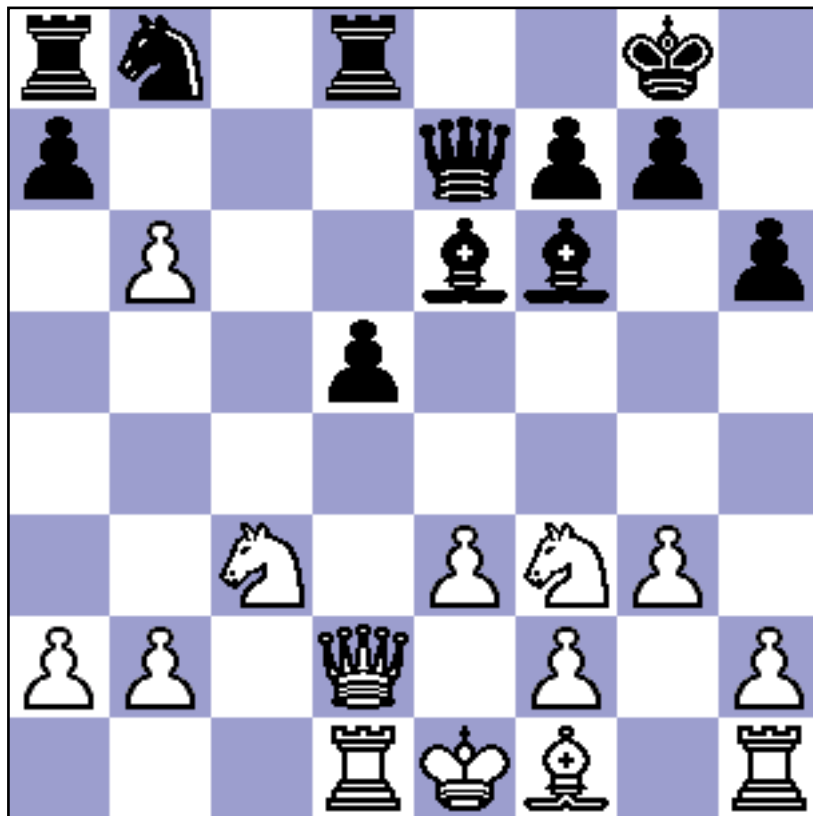
22...e:d5 23. Sh6+ Kg7 24. Hf7+! W:f7 25. W:f7+ Kh8 26. Gd4+ Gf6 27. W:f6! (27...S:f6 28.G:f6X.) 1-0.

Drugi tytu? mistrza ZSRR stworzy? Gellerowi drog? do dru?yny olimpijskiej. Na Malcie zespó? b?d?cy mieszk? m?odo?ci (Karpow, Kasparow, Ba?aszow) i rutyny (Geller, Po?ugajewski, Tal) zaj?? pierwsze miejsce; maj?cy tyle samo punktów W?grzy przegrali "z?oto" gorsz? warto?ciowo?ci?.

Ostatnim akordem kariery Gellera - pretendenta do tytu?u mistrza ?wiata by? rok 1982. W marcu w pi?knym stylu wywalczy? awans do turnieju mi?dzystrefowego. Poni?sza partia to pouczaj?cy przyk?ad rozgrywania pozycji z izolowanym pionem hetma?skim w centrum.

Psachis - Geller
Jerewa? 1982 (turniej strefowy)

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Ge7 4. Sf3 Sf6 5. Gg5 h6 6. Gh4 0-0 7. e3 b6 8. G:f6 G:f6 9. c:d5 e:d5 10. Hd2 Ge6 11. Wd1 He7 12. g3 c5 13. d:c5 Wd8 14. c:b6?

14...d4! (Biały król pozostał w środku. Czarne mają przewagę w rozwoju i parę gościów, więc pora rozpocząć atak.)

15. Gg2 (15. Se4 Gd5! 16. S:f6+ H:f6 -+.)

15...Sc6 16. Sd4 S:d4 17. e:d4 (17. G:a8 W:a8 18. ed Gd5+.)

17...Gh3+ 18. Kf1 W:d4 19. He3 Hb7 20. f3 W:d1 21. S:d1 Ha6+! 22. Kg1 Wd8 23. Sf2 Gd4 24. He1 G:f2+ (25. K:f2 H:b6+ 26. Kf1 Ga6!)> 0:1.

Turniej międzystrefowy w Moskwie był popisem Kaparowa, który uzyskał 10 punktów z 13. Geller był szóstym ze strat jednego punktu do drugiego w tabeli Bielawskiego. Weteran w walce z rywalami, którzy mogliby być jego wnukami, stał na straconej pozycji. Nadal celował w przygotowaniu debiutowym, ale przeładował go niedoczasy, a na rozegranie drugiego turnieju, w którym nie byłoby szałuszy, nie starczało mu już siły.

W 1983 roku wystartował bez powodzenia w superturnieju w Linares i zajął 9. miejsce wśród 11 konkurentów (zamknął tabelę grubo młodszy od niego Larsen). Daleka lokata na 52. Mistrzostwach ZSRR w 1985 r. zakończyła jego występy w tym prestiżowym turnieju. Odtąd Gellerowi pozostały starty w turniejach kołowych mniejszej rangi, w openach, a u schyłku kariery - w turniejach weteranów oraz w meczach-turniejach organizowanych przez Holendra van Oosterooma, w których czołowe arcymistrzynie świata walczyły z ex-pretendentami i ex-mistrzami świata (Smysłow, Hort, Spasski, Tajmanow, Portisch itd.). W pojedynczych partiach Geller do końca życia demonstrował próbki gry najwyższej klasy; kilka z nich przytaczam poniżej.

Kuprejczyk - Geller
Ryga 1985, 52. Mistrz. ZSRR

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Gb5 a6 4. Ga4 Sf6 5. 0-0 Ge7 6. We1 b5 7. Gb3 0-0 8. a4 b4 9. d4 d6

B

10. d:e5 d:e5 11. Sbd2 Gb7 12. He2 Sd4 13. Hc4 Gd6 14. S:d4 e:d4 15. e5 Sg4 16. H:d4 S:e5 17. W:e5 G:e5 18. H:e5 We8 19. Hg3 We1+ 0-1.

Geller - Sa?ow
Moskwa 1987

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Gb5 g6 4. c3 a6 5. Ga4 d6 6. d4 Gd7 7. 0-0 Gg7 8. d:e5 S:e5 9. S:e5 d:e5 10. f4 Se7 11. f5 g:f5 12. e:f5 Sd5 13. H:d5 G:a4 14. H:b7 Gb5 15. f6 G:f6 16. c4 Wb8 17. Hf3 Hd4+ 18. Ge3 H:c4 19. Sa3 He6 20. S:b5 W:b5 21. H:f6 H:f6 22. W:f6 W:b2 23. W:a6 0-0 24. Wf1 Wd8 25. Gh6 Wb6 26. W:b6 c:b6 27. Wf6 Wd1+ 28. Kf2 Wa1 29. W:b6 W:a2+ 30. Kf3 1-0.

Geller - U?ybin
Soczi 1989

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 Sf6 4. e5 Sfd7 5. Gd3 c5 6. c3 Sc6 7. Se2 c:d4 8. c:d4 f6 9. e:f6 S:f6 10. 0-0 Gd6 11. Sf3 0-0 12. Gg5 Hb6 13. Sc3 Gd7 14. We1 Sg4 15. Gh4 Kh8 16. G:h7 H:b2 17. Wc1 Gf4 18. Wc2 Ha3 19. Gg6 Sb4 20. Ge7 Wfc8 21. Se5 S:e5 22. d:e5 W:c3 23. Hh5+ Gh6 24. Gg5 Ge8 25. G:e8 S:c2 26. G:h6 S:e1 27. Gc1+ Kg8 28. Gf7+ Kf8 29. G:a3+ W:a3 30. G:e6 1-0.

Geller - Drejew
Nowy Jork (open), 1990

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 a6 4. Sgf3 c5 5. e:d5 e:d5 6. Ge2 c4 7. 0-0 Gd6 8. b3 b5 9. a4 Gb7 10. b:c4 b:c4 11. G:c4 d:c4 12. S:c4 Ge7 13. We1 Hc7 14. Wb1 H:c4 15. W:b7 Sc6 16. Sd2 H:d4 17. Gb2 H:a4 18. We4 Ha2 19. G:g7 0-0-0 20. Wb3 Gf6 21. Hg4+ Kc7 22. Hf4+ Kc8 23. G:f6 S:f6 24. H:f6 H:c2 25. Hf5+ 1-0. Najlepsza partia pó?roczna w konkursie "Informatora".

Geller - Cziburdanidze
Aruba Tumba 1992

1. e4 b6 2. d4 Gb7 3. Gd3 e6 4. Sf3 g6 5. Gg5 Hc8 6. Sc3 Gg7 7. 0-0 d6 8. We1 Sd7 9. e5 d5 10. a4 a6 11. Se2 Se7 12. Sf4 Sc6 13. c3 a5 14. h4 h6 15. Gf6 G:f6 16. e:f6 S:f6 17. G:g6 f:g6 18. W:e6+ Kf7 19. Hd3 Wg8 20. Wae1 Se4 21. W1:e4 d:e4 22. Hc4 1-0. W stylu Morphy'ego i Fischera.

Delekta - Geller
Cappelle (open) 1992

1. e4 e5 2. Sc3 Sf6 3. Gc4 Sc6 4. d3 Sa5 5. Sge2 S:c4 6. d:c4 Gc5 7. 0-0 d6 8. Gg5 Ge6 9.

Strona 9 / 11

B

Sd5 G:d5 10. G:f6 H:f6 11. H:d5 0-0 12. Wab1 c6 13. Hd3 a5 14. Kh1 Wfe8 15. f3 We6 16. Sg3 Hg5 17. Sf5 g6 18. Sg3 H:g3!! 0-1. W obliczu nieuchronnego mata m?ody Polak musia? skapitulowa?.

**Polgar Zofia - Geller
Wiede? 1993 (Amazonki - Weterani)**

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 e:d4 4. S:d4 Gc5 5. Ge3 Hf6 6. c3 Sge7 7. Gc4 Gb6 8. 0-0 0-0 9. Kh1 d5 10. e:d5 Se5 11. Gb3 Sg4 12. h3 S:e3 13. f:e3 Hh6 14. Hf3 Gd7 15. Sa3 c5 16. d:c6 S:c6 17. S:c6 G:c6 18. e4 Gc7 19. Wae1 Kh8 20. Hg4 Wae8 21. W:f7 W:f7 22. G:f7 Hd2 23. Sc2 Wf8 24. e5 W:f7 25. Hc8+ Hd8 26. H:d8+ G:d8 27. Sd4 g6 28. Wd1 Gb6 29. e6 We7 30. S:c6 b:c6 31. Wd6 c5 32. g4 g5 33. b4 c:b4 34. c:b4 Kg7 35. a4 Kf6 36. a5 Ge3 37. b5 W:e6 38. W:e6+ K:e6 39. b6 a:b6 40. a:b6 G:b6 41. h4 h6 0-1. Jedna z genialnych sióstr mia?a doprawdy niewiele do powiedzenia w grze z arcymistrzem.

Jefim Pietrowicz Geller nie zmarnowa? przyrodzonego talentu. Nie zmarnowa? te? szansy, jak? by?o istnienie pa?stwowego mecenatu w Rosji Sowieckiej. By? cz?owiekiem, o którym ?aden z najzacieklejszych krytyków ?wiatka sportowego w ZSRR nie wyra?a? si? ?le. Daleki od idea?u bezgrzesznego ?wi?tego, stanowi? dla wielu przyk?ad do na?ladowania, wzór Mistrza. Odszed? jeden z pi?ciu najlepszych szachistów wszechczasów, którzy nie zostali mistrzami ?wiata. Rubinstein, Keres, Geller, kto inny jeszcze mo?e z nimi si? równa?? Najkrótsze zwyci?stwa Jefima Gellera z mistrzami ?wiata:

**Geller,E - Smyslov,V [D87]
Moscow ccf Moscow (5), 1965**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.cxd5 Sxd5 5.e4 Sxc3 6.bxc3 Gg7 7.Gc4 c5 8.Se2 0-0 9.0-0 Sc6 10.Ge3 Hc7 11.Wc1 Wd8 12.f4 e6 13.Kh1 b6 14.f5 Sa5 15.Gd3 exf5 16.exf5 Gb7 17.Hd2 We8 18.Sg3 Hc6 19.Wf2 Wad8 20.Gh6 Gh8 21.Hf4 Wd7 22.Se4 c4 23.Gc2 Wde7 24.Wcf1 Wxe4 25.fxg6 f6 26.Hg5 Hd7 27.Kg1 Gg7 28.Wxf6 Wg4 29.gxh7+ Kh8 30.Gxg7+ Hxg7 31.Hxg4 1-0

**Geller - Spasski
ZSRR 1974**

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 e6 6.Ge2 Ge7 7.f4 0-0 8.0-0 Sc6 9.Ge3 e5 10.Sb3 a5 11.a4 Sb4 12.Kh1 Hc7 13.Wc1 Ge6 14.Sd2 exf4 15.Sb5 Hd8 16.Gxf4 Sc6 17.He1 d5 18.Wd1 Hb6 19.exd5 Sxd5 20.Sc4 Hc5 21.Gc1 Sf6 22.b3 Wfd8 23.Ga3 Wxd1 24.Gxd1 Hg5 25.Gxe7 Gd5 26.Gf3 We8 27.h4 Hg6 28.Se5 Sxe5 29.Hxe5 Gxf3 30.gxf3 1-0

**Smyslov,Vasily - Geller,Efim
ZSSR 1974**

1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.Sf3 g6 4.d4 cxd4 5.Sxd4 Gg7 6.Ge3 d6 7.Ge2 Sf6 8.0-0 0-0 9.h3 Gd7 10.Sb3 a5 11.a4 Sb4 12.Gf3 Ge6 13.Sd4 Gc4 14.We1 Wc8 15.Ge2 d5 16.e5 Se4 17.Gg4 e6

Strona 10 / 11

B

18.f4 Sxc3 19.bxc3 Sa6 20.Sxe6 fxe6 21.Gxe6+ Kh8 22.Gxc8 Hxc8 23.Hd4 Sc7 24.Hc5 Hd7
25.Hxa5 Se6 26.Wab1 Hf7 27.Ha7 Ga6 28.Wbd1 g5 29.fxg5 Gxe5 30.Gf2 d4 31.Gh4 Gb8
32.Hb6 Hf4 33.g3 Hf2+ 34.Kh1 Ge2 0-1

Fischer,R - Geller,E
Skopje (2), 1967

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 Sc6 6.Gc4 e6 7.Ge3 Ge7 8.Gb3 0-0 9.He2 Ha5
10.0-0-0 Sxd4 11.Gxd4 Gd7 12.Kb1 Gc6 ? 13.f4 Wad8 14.Whf1 b5 15.f5!! b4 16.fxe6! bxc3
17.exf7+ Kh8 18.Wf5! Hb4 19.Hf1! Sxe4 20.a3? Hb7 21.Hf4 Ga4!! 22.Hg4 Gf6! 23.Wxf6
Gxb3! 0-1

Fischer,R - Geller,E
Monte Carlo, 1967 [B97]

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Gg5 e6 7.f4 Hb6 8.Hd2 Hxb2 9.Wb1 Ha3
10.f5 Sc6 11.fxe6 fxe6 12.Sxc6 bxc6 13.e5 Sd5 14.Sxd5 cxd5 15.Ge2 dxe5 16.0-0 Gc5+
17.Kh1 Wf8 18.c4 Wxf1+ 19.Wxf1 Gb7 20.Gg4 dxc4 21.Gxe6 Hd3 22.He1 Ge4 23.Gg4 Wb8
24.Gd1 Kd7 25.Wf7+ Ke6 0-1

Botwinnik,M - Geller,E
Belgrad, 1969 [E69]

1.c4 g6 2.d4 Gg7 3.Sc3 d6 4.Sf3 Sf6 5.g3 0-0 6.Gg2 Sbd7 7.0-0 e5 8.e4 c6 9.h3 Hb6 10.We1
exd4 11.Sxd4 We8 12.We2 Sg4 13.Sc2 Sge5 14.Se3 Sc5 15.b3 Gxh3 16.Gd2 Gxg2 17.Kxg2
h5 18.Wb1 Hd8 19.b4 Se6 20.f4 Sd3 21.Sf1 a5 22.a3 axb4 23.axb4 Gxc3 24.Gxc3 Sdxf4+
0-1

Jefim Geller mia? dodatni bilans spotka? z mistrzami ?wiata:
Smys?ow (+11=31-7), Petrosjan (+6=33-2), Botwinnik (+4=5-1), Fischer (+5=2-3). Z Micha?em
Talem Geller mia? wynik remisowy +6=22-6. Sze?ciokrotnie Jefim Geller by? kandydatem do
tytu?u mistrza ?wiata.

Unikalny ID rozwi?zania: #1097
Autor: : Tomasz Lissowski
Data ostatniej aktualizacji: 2012-01-25 20:20